



# Gemeente Maastricht

|                       |  |
|-----------------------|--|
| Raadsvergadering      |  |
| Volgnummer            | 57-2017  |
| Onderwerp             | Jaarstukken 2016   |
| Programmanummer       | -  |
| Registratienummer     | 2017-16618   |
| Collegevergadering    | 30-05-2017   |
| Portefeuillehouder    | Wethouder Aarts  |
| Organisatieonderdeel  | BCC Concernzaken   |
| Behandelend ambtenaar | VMLJ Sweelssen<br>Telefoonnummer: 043-350 5802<br>valerie.sweelssen@maastricht.nl  |
| Bijlagen              | bijlage 1 Raadsbesluit<br>bijlage 2 Jaarstukken 2016<br>bijlage 3 Mandaatbesluiten 2016<br>bijlage 4 Uitgifteregister 2016<br>bijlage 5 Verwervingenregister 2016<br>bijlage 6 MPGV 2016 |

## AAN DE GEMEENTERAAD

### Samenvatting

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft ingestemd met de jaarstukken 2016 en kennisgenomen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2016.

Uit de jaarrekening blijkt dat Maastricht de financiële huishouding op orde heeft. 2016 werd afgesloten met een positief resultaat, waarbij een aanvankelijk dreigend tekort van ruim 14 miljoen euro werd omgebogen naar een resultaat van € 1,808 mln. De tekorten kwamen voornamelijk uit het sociaal domein, waar de decentralisaties hebben geleid tot overschrijdingen van de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten. Nagenoeg alle doelstellingen zijn behaald.

Het jaar 2016 laat tegelijkertijd zien dat we nog een lange weg te gaan hebben om de Rijkskortingen op het sociale domein, en dan met name de jeugdzorg, terug te dringen. Op dit terrein blijkt onze regio zwaar getroffen. Het college doet hiervoor een beroep op het (zittende en toekomstige) kabinet om Maastricht hierin financieel te ondersteunen.



## Beslispunten

Wij stellen voor:

1. De jaarstukken 2016 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 21,920 mln. voordelig.
3. In te stemmen met de resultaatbestemming conform paragraaf 4.4.3 van de jaarstukken 2016.
4. In te stemmen met het storten van het voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,808 mln. in de reserve incidentele dekking begroting 2017.
5. In te stemmen met de vorming van de nieuwe reserves (in totaal € 11,032 mln.):
  - a. Wettelijke aansprakelijkheid;
  - b. Werkhervatting gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid;
  - c. Instrumentarium Kumulus;
  - d. Onderhoud Theater;
  - e. Friciekosten
  - f. Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing;
  - g. Vestingvisie;
  - h. IBOR walmuren/vestigingswerken.
6. In te stemmen met de vorming van de nieuwe reserve verplichtingen in totaal € 7,400 mln.
7. In te stemmen met het storten van de middelen parkeerbijdrageregeling en digitaal parkeren € 0,386 mln. in de reserve mobiliteitsfonds.
8. In te stemmen met het storten van de middelen versterking van de gemeentelijke aanpak Jihadisme € 0,320 mln. in de reserve nog uit voeren Gemeentefonds.
9. De dekking voor de voorziening voormalig personeel Kumulus (negatief incidenteel resultaat € 2,2 mln.) te onttrekken uit het vruchtboomfonds.
10. In te stemmen met de correctie van de inzet incidentele dekking van € 15,116 mln. (besloten bij marap 2016) naar € 13,016 mln. (niet meenemen beleidsreserves).
11. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2016.
12. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2016.

### 1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

De jaarstukken vormen het sluitstuk van de jaarlijkse gemeentelijke planning & control cyclus. In de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de prestaties uit de programma-begroting. De jaarstukken zijn de consolidatie/samenvatting van de jaarstukken van de organisatieonderdelen. De producten uit deze jaarstukken zijn samengevoegd tot programma's. De



gemeentebrede jaarstukken bestaan uit 4 hoofdstukken. In de beleidsverantwoording hoofdstuk 1 is op hoofdlijnen aangegeven wat we hebben gerealiseerd in 2016. In de programmaverantwoording hoofdstuk 2 worden de verschillende onderwerpen in detail uitgewerkt. In hoofdstuk 3 worden de verplichte paragrafen weergegeven. De financiële rekening is opgenomen in hoofdstuk 4.

## 2. Gewenste situatie.

In de programmabegroting 2016 heeft de raad de kaders aangegeven waarbinnen het college de uitvoering ter hand heeft genomen. Met de managementrapportage (marap) is de raad tussentijds op de hoogte gesteld over de stand van zaken van de in de begroting 2016 voorgenomen prestaties, de bedrijfsvoering en de financiële randvoorwaarden. In deze jaarstukken 2016 legt het college eindverantwoording af over het gevoerde beleid in 2016.

### Resultaatbestemming

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat zowel bij de begroting als bij de jaarstukken eerst een overzicht wordt gegeven van de baten en de lasten. Daarna wordt het resultaat bestemd, d.w.z. wordt aan reserves toegevoegd of onttrokken. De mutaties in de reserves vormen dus de resultaatbestemming. In onderstaande tabel een samenvatting van het overzicht baten en lasten per programma. Het gedetailleerde overzicht baten en lasten per programma is opgenomen in paragraaf 4.4. In paragraaf 4.4.1 wordt het totaal saldo baten en lasten groot € 21,920 mln. voordelig nader toegelicht en in paragraaf 4.4.3 wordt de resultaatbestemming (=mutaties in reserves) toegelicht. In onderstaande tabel staat een samenvatting van de resultaatbestemming.

| <i>Bedragen x € 1.000</i>                   |  |  | <b>Begroting</b> | <b>Rekening</b> | <b>Resultaat</b> |
|---|--|--|------------------|-----------------|------------------|
| <b>Totaal van saldo van baten en lasten</b> |  |  | <b>26.721</b>    | <b>4.801</b>    | <b>21.920 V</b>  |
| Toevoeging reserves                         |  |  | 63.442           | 54.445          | 8.997 V          |
| Onttrekking reserves                        |  |  | 90.163           | 77.992          | 12.171 N         |
| <b>Resultaat</b>                            |  |  | <b>0</b>         | <b>18.746 V</b> | <b>18.746 V</b>  |
| Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering     |  |  |                  |                 | 1.808 V          |
| Incidenteel resultaat                       |  |  |                  |                 | 16.938 V         |
| <b>Resultaat na vennootschapsbelasting</b>  |  |  |                  |                 | <b>18.746 V</b>  |



### **Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering na vennootschapsbelasting**

De totale begroting van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 538 mln. door strakke sturing van bestuur en management sluiten we het jaar 2016 af met een positief resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,808 mln. na vennootschapsbelasting. Het positieve resultaat kon gerealiseerd worden na besluitvorming in de marap 2016 om de verwachte tekorten (veroorzaakt door vooral jeugdzorg, beschermd wonen, armoedebeleid en een eenmalige systeemwijziging bij het vakantiegeld en de algemene uitkering gemeentefonds) geheel om te buigen met incidentele middelen (betreft € 13,016 mln. totaal). Dit positieve resultaat maakt het ook mogelijk om invulling te geven aan de benodigde incidentele dekking voor begroting 2017. In het kader van solide financieel beleid is ervoor gekozen af te wijken van het eerder raadsbesluit voordelige rekeningresultaten te storten in de reserve SIF. Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij naar paragraaf 4.4 van de jaarrekening 2016.

### **Incidenteel resultaat**

De nieuwe accountant stelt dat door striktere toepassing van de regels Besluit Begroting en verantwoording (BBV) een aantal voorzieningen, reserves en nog te betalen moeten worden aangepast. Daarbij moet voor het risico van voormalig personeel bij Kumulus een voorziening worden gevormd. Per saldo leidt de vrijval/vorming van deze posten tot een positief incidenteel resultaat van € 16,938 mln. In het kader van rechtmatigheid kunnen deze correcties pas in 2017 worden geboekt.

#### *Voorzieningen naar reserves*

Door de omzetting van deze voorzieningen in reserves verandert het bestedingsdoel niet. Echter in het kader van rechtmatigheid kunnen deze voorzieningen pas in 2017 omgezet worden naar een reserve. Het betreft de volgende voorzieningen:

- Wettelijke aansprakelijkheid € 285.621
- Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten € 241.554
- Instrumentarium Kumulus € 243.225
- Onderhoud Theater € 204.342
- Friciekosten € 590.971
- Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing € 6.942.959
- Vestingvisie € 798.267
- IBOR walmuren/vestingwerken € 243.989



#### *Nog te betalen naar reserves*

Door de omzetting van nog te betalen van reserves verandert het bestedingsdoel niet. Echter in het kader van rechtmatigheid kan deze nieuw te vormen reserve verplichtingen pas in 2017 worden gevormd.

#### *Storting in reserves (in het kader van rechtmatigheid)*

De middelen parkeerbijdrageregeling en digitaal parkeren € 0,386 mln. zijn al in 2016 gestort in de reserve mobiliteitsfonds. Omdat deze storting niet begroot is moet dit bedrag via het incidenteel resultaat in 2017 gestort worden in de reserve mobiliteitsfonds.

#### *Reserve nog uit te voeren Gemeentefonds*

Via de septembercirculaire 2016 heeft de gemeente Maastricht in het jaar 2016 middelen gekregen voor de versterking van de gemeentelijke aanpak Jihadisme (decentralisatie-uitkering). De lokale integrale aanpak moet nog uitgewerkt worden. De verkregen middelen ad € 0,320 mln. worden gestort in de reserve nog uit te voeren Gemeentefonds. In het kader van rechtmatigheid worden deze middelen pas in het volgend begrotingsjaar gestort in de reserve "Nog uit te voeren Gemeentefonds".

#### *Voorziening voormalig personeel*

De vorming van de voorziening voormalig personeel leidt tot een negatief incidenteel resultaat van € 2,2 mln. Conform bestendige gedragslijn zullen we deze voorziening onttrekken aan het vruchtboomfonds (voorfinanciering) en terugbetalen met het jaarlijks beschikbare budget in de begroting hiervoor van € 0,3 mln.

#### **Incidentele dekking**

Het college heeft bij de vaststelling marap 2016 besloten, dat de inzet van de beleidsreserves pas bij de jaarrekening definitief zal worden besloten als dit voor het realiseren van een nulresultaat nodig is. Op basis van het rekeningresultaat is de inzet van de beleidsreserves niet nodig. In onderstaande tabel het totale overzicht van de incidentele dekking € 15,116 mln. inclusief beleidsreserves.



|                                    |          |
|------------------------------------|----------|
| <i>bedragen x € 1.000</i>          |          |
| Technische maatregelen             | 7.178 V  |
| Vrijval voorzieningen              | 396 V    |
| Vrijval reserves productiemiddelen | 3.470 V  |
| Vrijval beleidsreserves            | 1.600 V  |
| Vrijval ISV                        | 500 V    |
| Vrijval voorziening Leeuwenborgh)  | 72 V     |
| Vrijval algemene reserve           | 1.900 V  |
| Totaal incidentele dekking         | 15.116 V |

In onderstaande tabel een overzicht van de beleidsreserves.

|                                |         |
|--------------------------------|---------|
| <i>bedragen x € 1.000</i>      |         |
| Verkiezingen                   | 200 V   |
| Aanloopstraten                 | 100 V   |
| Decentralisatie Sociaal Domein | 1.000 V |
| Innovatieopdracht Samenleven   | 300 V   |
| Vrijval voorziening ISV        | 500 V   |
| Subtotaal                      | 2.100 V |

De inzet van de beleidsreserves is niet nodig voor een nulresultaat. Ingezet is voor het rekeningresultaat € 15,116 mln. - € 2,1 mln. = € 13,016 mln. Omdat bij de marap al een begrotingswijziging aan de raad is voorgelegd voor 15,116 mln, wordt nu gevraagd aan de raad dit bedrag te corrigeren naar 13,016 mln.

### **Vennootschapsbelasting**

Vanaf 2016 is de gemeente belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Een stuurgroep heeft de consequenties hiervan voor de gemeente in kaart gebracht. De inventarisatie is in 2016 afgerond; ook hebben er in 2016 al gesprekken hierover met de belastingdienst plaatsgevonden. Het doel daarvan is het vinden van overeenstemming over de vennootschapsbelastingpositie van de gemeente. Deze gesprekken worden in 2017 - zowel door de gemeente zelf als ook op landelijk niveau – voortgezet, en naar verwachting in 2017 afgerond. De aangifte vennootschapsbelasting over het jaar 2016 zal door de gemeente uiterlijk 1 november 2017 moeten worden ingediend. Aangezien de gesprekken nog lopen is



door de belastingdienst uitstel tot genoemde datum verleend. Op basis van de afgeronde inventarisatie is gebleken dat de gemeente Maastricht vennootschapsbelastingplichtig is voor wat betreft “de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval bij bedrijven”. De fiscale winst hierover is € 52.000. De verschuldigde vennootschapsbelasting 20% bedraagt afgerond € 10.000 en is in het resultaat van de jaarrekening 2016 verwerkt.

### **Financiële positie**

De financiële positie van de gemeente Maastricht komt tot uitdrukking in een basisset kengetallen (zie paragraaf 3.3.4 Jaarstukken 2016). Het realiseren van onze ambities in deze financieel onzekere tijden is een zware opgave. We zijn ons daar van bewust. Daarom hebben we vastgehouden aan een strenge begrotings- en uitgavendisipline. We accepteren geen begrotingstekort en we schuiven geen financiële problemen naar de toekomst. De afspraken die we daarvoor in de programmabegroting 2016 maakten vanuit financieel solide beleid zijn gerealiseerd.

De financiële positie kan op basis van de kengetallen als “voldoende tot goed” worden beoordeeld. Het beeld is stabiel. Specifieke maatregelen zijn niet nodig maar wel moeten we blijvend aandacht schenken aan de solvabiliteit en de structurele exploitatieruimte. Dit laatste blijkt ook uit het overzicht incidentele baten en lasten (zie paragraaf 4.4.2 Jaarstukken 2016). De conclusie uit dit overzicht is dat de baten en lasten structureel nagenoeg in evenwicht zijn. Dit geldt nog niet voor met name de Jeugdzorg. Hier is sprake van een structureel tekort dat ontstaat door forse en voor deze regio relatief extra hoge rijkskortingen en een daarnaast toenemende zorgvraag. Wij maken ons sterk om hiervoor extra (incidentele en structurele) middelen van Den Haag te krijgen.

Tot slot blijkt uit de ratio weerstandsvermogen (zie paragraaf 3.3.3 Jaarstukken 2016) dat we “ruim voldoende” in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Voor de berekening van deze ratio weerstandsvermogen zijn de risico's van de gemeente Maastricht voor zover mogelijk gekwantificeerd. De risico's hebben betrekking op: risico's gemeentefonds, eventuele extra rijksbezuinigingen, decentralisatie van taken, stedelijke programmering, cofinanciering, verbonden partijen, juridische procedures en de overige risico's zoals opgenomen in de risico-inventarisatie (zie paragraaf 3.3.2 Jaarstukken 2016).



### Controleverklaring

De accountant heeft zijn controlewerkzaamheden afgerond. Op basis van zijn bevindingen heeft de gemeente Maastricht een controleverklaring <wordt nageleverd> voor zowel het onderdeel getrouwheid als rechtmatigheid.

De accountant legt zijn bevindingen vast in een accountantsverslag. Dit verslag is door de accountant op 13 juni 2017 besproken in de commissie Begroting en Verantwoording van de raad. Het accountantsverslag en de rapportage van de commissie Begroting en Verantwoording worden daarna geagendeerd in het college.

### Privaatrechtelijke onroerend goed transacties

Conform artikel 7 van de financiële verordening moet het college de raad periodiek informeren over alle privaatrechtelijke onroerend goed transacties (aankopen, verkopen, erfpachten). Deze informatie is opgenomen in bijlage 3 (Mandaatbesluiten 2016), bijlage 4 (Uitgifteregister 2016) en bijlage 5 (Verwervingenregister 2016).

### MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties

In aanvulling op de planning & control cyclus ontvangt de raad de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2016 (bijlage 6 MPG 2016). In de jaarrekening 2016 zijn de resultaten van het afgelopen jaar opgenomen. In de MPG 2016 zijn de resultaten van 2016 verwerkt en wordt een doorkijk gegeven naar de komende jaren.

### **3. Argumenten.**

Niet van toepassing.

### **4. Alternatieven.**

Niet van toepassing.

### **5. Financiën.**

Niet van toepassing.

### **6. Vervolg.**

Niet van toepassing.





## 7. Participatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.



Bijlage 1.

## DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 30 mei 2017, organisatieonderdeel BCC  
Concernzaken, no. 2017-16618;

### BESLUIT:

1. De jaarstukken 2016 vast te stellen.
2. Het totaal saldo van baten en lasten vast te stellen op € 21,920 mln. voordelig.
3. In te stemmen met de resultaatbestemming conform paragraaf 4.4.3 van de jaarstukken 2016.
4. In te stemmen met het storten van het voordelig resultaat uit reguliere bedrijfsvoering van € 1,808 mln. in de reserve incidentele dekking begroting 2017.
5. In te stemmen met de vorming van de nieuwe reserves (in totaal € 11,032 mln.):
  - a. Wettelijke aansprakelijkheid;
  - b. Werkhervatting gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid;
  - c. Instrumentarium Kumulus;
  - d. Onderhoud Theater;
  - e. Frictiekosten
  - f. Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing;
  - g. Vestingvisie;
  - h. IBOR walmuren/vestingswerken.
6. In te stemmen met de vorming van de nieuwe reserve verplichtingen in totaal € 7,400 mln.
7. In te stemmen met het storten van de middelen parkeerbijdrageregeling en digitaal parkeren € 0,386 mln. in de reserve mobiliteitsfonds.
8. In te stemmen met het storten van de middelen versterking van de gemeentelijke aanpak Jihadisme € 0,320 mln. in de reserve nog uit voeren Gemeentefonds.
9. De dekking voor de voorziening voormalig personeel Kumulus (negatief incidenteel resultaat € 2,2 mln.) te onttrekken uit het vruchtboomfonds.
10. In te stemmen met de correctie van de inzet incidentele dekking van € 15,116 mln. (besloten bij marap 2016) naar € 13,016 mln. (niet meenemen beleidsreserves).



11. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2016.
12. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2016.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,

**Raadsvoorstel**